

Tablo 4

KKTC Yeterlilik Çerçevesi Seviyelerinin Tanımlayıcıları

Seviye 1**Genel Özellikler**

Öğrencinin temel seviyede basit öğrenme çıktılarına sahip olması beklenir. Bu seviyedeki iletişim ve anahtar beceriler de temel düzeydedir. Tüm görevler adım adım yönergelerle yerine getirilir. Bu yüzden de öğrencinin kendi davranışları için tam sorumluluğu yoktur. Sorumluluk görevler konusunda yönlendirme yapan kişi ile paylaşılır. Kişi bu seviyede kendi yaptığı işi değerlendirebilir. Kişiler doğrudan gözetim ve yönlendirme altında, basit ve net durumlarda, önceden belirlenmiş problemler ile önceden belirlenmiş zamanlar içinde, çok az otonomi içinde eylem gösterir.

Bilgi	Beceriler	Yetkinlik
<p>Aşağıdakileri bilir/anlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilkokul seviyesinde genel eğitim ve buna bağlı olarak temel okuma yazma ve matematik bilgisi ve modern bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma bilgisine sahiptir • temel ders kitaplarında verilen bilgileri anlar • içinde bulunduğu çevreye ilişkin genel konular kapsamında temel bilgi sahibidir • sosyal kurallar ve ilkeler konusunda bilgiye sahiptir • günlük hayatta kabul gören ve ortak davranış şekillerini bilir • bilindik ortamlarda basit görevleri ve aktiviteleri yerine getirmek için gerekli adımları bilir ve anlar • basit görevleri ve talimatları anlar 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • temel dil, sayısal, pratik ve yaratıcı becerilere sahiptir • kendini sözlü olarak ifade edebilir, fikirlerini sunabilir • temel bilgileri uygulayabilir ve kısıtlı sayıda basit görevleri yerine getirebilir • temel, tekrarlanan iletişim becerilerini kullanabilir • farklı temel çalışma yöntemlerini kullanabilir • kendi işini değerlendirebilir • kendi işinin sonuçlarını sunabilir • talimatları takip edebilir ve basit davranışların kendine ve başkalarına olan sonuçlarının farkındadır 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • temel bilgi ve becerileri, basit, tekrarlayan ve bilindik görevleri yerine getirmek için kullanabilir • kişisel kararlar verebilir ve basit ve net durumlarda harekete geçebilir • önceden tanımlanmış basit problemler üstünde bağımsız çalışabilir • önceden tanımlanmış, basit ve sınırları belirlenmiş aktiviteleri birinin rehberliğinde yapabilir

Seviye 2**Genel Özellikler**

Öğrencilerin bu seviyede öğrendikleri konularda temel değil, iyi düzeyde bilgi sahibi olmaları beklenir. Öğrencinin ayrıca daha ileri düzeyde iletişim ve anahtar beceriler kullanıp, bilgiyi seçebilmesi, anlayabilmesi ve değerlendirebilmesi gerekir. Seviye 2 düzeyindeki öğrenci tanıdık bir ortamın dışında da yetkindir ve görevler Seviye 1’de olduğu kadar basit ve tekrarlanır değildir. Bu seviyede yeni olan kavram proaktiflidir. Bu seviyedeki öğrenci görevin kalite güvencesinden sorumlu değildir; bu sorumluluk gözetmene aittir. Öğrenci bu seviyede bir miktar sorumluluk alabilir. Seviye 2 azıcık daha fazla otonomi gerektirir.

Bilgi	Beceriler	Yetkinlik
<p>Aşağıdakileri bilir/anlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • temel olgusal bilgiye sahiptir • temel görevlerin ve talimatların yerine getirilmesinde kullanılan olguları ve süreçleri anlar • farklı bilgi ve fikir türlerinin farkındadır ve bunları anlayabilir • belirli eylemleri kendi ve başkaları için yerine getirmek için gerekli bilgiye sahiptir • önemli sosyal alanlarla (aile, okul, iş hayatı, topluluklar) ilgili temel bilgiye sahiptir 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • basit problemleri temel yöntem ve araçlar kullanarak kurallar dahilinde çözebilir • farklı çalışma yöntemleri kullanabilir • kendi deneyimlerini sözlü veya yazılı olarak sunabilir • verilen kaynaklardaki bilgileri anlayabilir ve bir görevi yerine getirmek için kullanabilir • tanıdık konularda aktif olarak tartışmaya katılabilir ve fikrini savunabilir • verilen araçları, yöntemleri ve uygulamaları uygun şekilde kullanabilir 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • olgusal bilgi ve pratik becerileri bazı yapılandırılmış görevleri yerine getirmek için kullanabilir • basit, rutin işleri tek başına yapabilir • kontrollü bir ortamda, kısıtlı gözetim altında ve kısıtlı sorumluluk olarak faaliyette bulunabilir • kısmen açık öğrenme ortamlarına rehberlik ve gözetim altında katılabilir • karmaşık olmayan grup süreçlerine katılabilir • temel kilit yeterlilikleri geliştirir ve uygular

Seviye 3

Genel Özellikler

Seviye 3’de, anahtar yetkinliklerin zorluk seviyesi daha önceki seviyelere göre daha yüksektir. Seviye 3; problem çözme becerileri, prosedürlerin sistematik olarak yerine getirilmesi ve öğrenme çıktılarının kişisel inisiyatif sonucunda ortaya çıkmasını getirir. Öğrenci ayrıca karmaşık talimatları anlayabilir ve çeşitli gelişmiş beceriler gerektiren farklı görevleri yerine getirebilir. Öğrenci ayrıca daha önceki seviyelere göre daha karmaşık olan bilgileri iletebilir ve acil eylem gerektiren problemlere sorumluluk ve özerklik ile karşılık verebilir.

<i>Bilgi</i>	<i>Beceriler</i>	<i>Yetkinlik</i>
<p>Aşağıdakileri bilir/anlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bir öğrenme veya çalışma alanı dahilindeki temel yöntemler, gerçekler ve süreçler konusunda bilgiye sahiptir • kuramsal bilgiyi ilişkilendirebilir • daha karmaşık görevlerin ve talimatların yerine getirilmesinde kullanılan olguları ve süreçleri anlar • işgücü piyasası ve toplum içinde bireysel olarak yaratabileceği etkileri anlar 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • verilen uygulamalı görevleri yerine getirebilir • temel araçları, yöntemleri ve prosedürleri seçip bunları uygun şekilde kullanabilir • tanıdık ortam ve şartlarda basit görevleri bağımsız olarak yerine getirebilir • verilen uygulamalı görevlerle alakalı bilgi arayıp, bu bilgiyi değerlendirebilir • profesyonel (mesleki) problemleri çözebilir • meslektaşları, öğrenci arkadaşları ve hizmet alıcılar ile iletişimde profesyonel/mesleki terminoloji kullanabilir • bu alana dair karmaşık görevleri yerine getirmek için birçok gelişmiş beceri gösterir 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • sorunları çözerken öğrenme ortamlarına proaktif katılarak kendi davranışlarını durumlara uyarlar • öğrenme durumlarına aktif olarak katılabilir • bu alanların uygulanmasında disiplinler arası işbirliğine katılabilir • bazı görevleri sistematik olarak yerine getirmek için bilgi ve becerilerini uygulayabilir • gözetim altında sorumluluk ve özerklik alabilir • kısıtlı/belirlenmiş iş süreçlerinde sorumluluk ve özerklik alabilir

Seviye 4**Genel Özellikler**

Bu seviyeye ilerleme; ehliyet, çeşitli teknik veya akademik becerilerin uygulanması, işle ilgili nitel ve nicel kavramların kullanılması ve öğrenen rolünden gözetmen rolüne geçiş özellikleri taşır. Toplumsal boyutun uluslararası yönü de bu seviyede ortaya çıkar. Bu seviye ayrıca sorumluluk ve çözüm sunmayı da getirir. Kişi hem kendi görevlerini etkin şekilde yerine getirmekle hem de başkalarının işlerini kalite güvence mekanizmaları kullanarak denetlemekle sorumludur.

<i>Bilgi</i>	<i>Beceriler</i>	<i>Yetkinlik</i>
<p>Aşağıdakileri bilir/anlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> kendi çalışma alanının uygulamalarına veya öğrenim alanına ait kavramlar, prensipler, teoriler ve prosedürler konusunda bilgisi vardır karmaşık bilgileri işlemenin ve kullanmanın yollarını bilir kendi öğrenme veya çalışma alanına dair geniş bağlamlarda kuramsal bilgiyi seçer ve analiz eder kendi öğrenme veya çalışma alanıyla ilişkili olguları ve prosedürleri geniş bağlamlarda uygular profesyonel sorunlar ve sosyal veya uluslararası şartlar arasındaki ilişkileri anlar 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> karmaşık problemleri çözebilmek için çeşitli bilişsel ve pratik becerilere sahiptir gerekli araçları, teknikleri, malzemeleri ve yöntemleri seçebilir ve uygulayabilir pratik veya kuramsal problemleri belirleyebilir ve çözebilir yaratıcı düşünebilir ve bilindik ve/veya bilinmedik durumlarda veya ortamlarda alternatif yöntemler uygulayabilir kendinin ve başkalarının yaptığı işin kalitesini belirlenmiş standartlara göre değerlendirebilir kendi çalışma veya öğrenme alanının terminolojisini işbirliği yaptığı kişiler veya kullanıcılar ile iletişimde kullanabilir mevcut kaynakları kullanarak eylem planı geliştirebilir 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> değişen şartlar altında bağımsız çalışabilir bilgi ve becerisini nitel (kalitatif) ve nicel (sayısal) görevleri yerine getirmek için uygulayabilir insiyatif alıp kendi için hedefler koyabilir, eylemlerini planlayıp savunabilir ve sorumluluğunu alabilir başkalarının rutin işlerini takip eder veya denetlerken sorumluluk alır kendi yaptığı ve ortak yapılan işlerin süreçleri ve sonuçlarını planlayabilir ve sorumluluk alabilir kendinin ve sorumluluğunda olan ekibin işlerinin miktar ve kalitesini kalite güvence yapıları altında sorumluluk ve özerklik ile denetleyebilir yapılandırılmış öğrenme ortamlarında daha fazla öğrenim/eğitim ve profesyonel gelişim girişimlerinde bulunabilir

Seviye 5

Genel Özellikler

Seviye 5 geniş kapsamlı ve uzmanlaşmış bilgi, bilişsel ve pratik beceriler ve ayrıca yönetim ve denetim yetkinlikleri özelliklerine sahiptir. Bu seviye yüksek öğrenim ve temel araştırma, akademik gelişim, sosyal ve etik konularda değerlendirme, kişisel sorumluluk ve projelerin etkin yönetimi gibi özellikleri getirir. Gelişmiş seviyede özerklik ve sorumluluk vardır ve kişi gözetmen rolünden yönetici rolüne geçer. Bu yeni rol, ekip oluşturma ve eğitime ve iş hayatında önceden kestirilemeyen problemlerle başetmeyi içerir. Beceriler, bir mesleğin veya öğrenim alanının uygulamaları ve iş süreçleri ile bağlantılı geniş kapsamlı becerilerin kullanılması ve birleştirilmesi olarak tanımlanır.

Bilgi	Beceriler	Yetkinlik
<p>Aşağıdakileri bilir/anlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili temel düzeydeki güncel kuramsal ve olgusal bilgileri anlayabilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili kapsamlı ve uzmanlık düzeyinde bilgilerin nereden edinileceğini ve nerede kullanılacağını bilme • Bu bilgilerin sınırlarının farkında olabilme 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili edindiği temel düzeydeki bilişsel, duyuşsal ve devinimsel becerileri kullanabilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili ortaya çıkabilecek sorunları tanımlayabilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili tanımladığı sorunları kanıtlara dayalı olarak çözebilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili edindiği temel becerileri soyut problemlere yaratıcı çözümler bulabilecek şekilde uyarlayabilme 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili temel düzeydeki bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili edindiği temel düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili bilgi ve becerilerini sözlü ve yazılı olarak (bilişim ve iletişim teknolojilerini de kullanarak) aktarabilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili olarak kendisinin ve sorumluluğu altında çalışanların performansını gözden geçirip geliştirebilme • Beklenmedik bir durumla ilgili süreci yönetebilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili konularda ekip üyesi olarak işbirliği içinde sorumluluklarını yerine getirebilme

KKTC Yeterlilikler Çerçevesi

		<ul style="list-style-type: none"> • Mesleki /akademik etik değerlere uygun hareket edebilme • Kùltùrlerarası farklılıklara saygı gösterebilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri toplum için katkı sağlayacak şekilde kullanabilme • Düzeyine uygun öğrenme gereksinimlerini belirleyip karşılayabilme
--	--	--

Seviye 6**Genel Özellikler**

Seviye 6, Bilgi ve beceriler ile nitelendirilmiştir. İletişim becerileri, önceden kestirilemeyen problemleri çözebilme becerileri ve kendi öğrenmesini değerlendirme becerileri de kapsama alınmıştır. Bu seviyenin bir başka özelliği de özel bir iş veya öğrenim alanında uzmanlaşmadır. Bu uzmanlaşma inovasyon gerektirir. Ve profesyonel gelişim ile tutarlıdır. İletişim parametresi ise farklı bir role bürünür. Kişinin bu seviyedeki iletişimi uzmanlığını uzman veya uzman olmayan kişiler ile paylaşmayı gerektirir. Yeni bir role bürünen bir başka parameter ise Öğrenmedir. Seviye 5'de Öğrenme biraz özerklik ile elde edilirken, Seviye 6'a yüksek derecede özerklik ve sorumluluk ile elde edilir. Öğrenen konumundaki kişi bir durumu değerlendirebilir kendine, başkalarına ve kurumuna karşı sorumluluk içinde davranmalıdır.

Bilgi	Beceriler	Yetkinlik
<p>Aşağıdakileri bilir/anlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenim veya çalışma alanı hakkında ileri düzeyde bilgi edinmek • Alanı ile ilgili ileri düzeydeki kuramsal (teori, ilke ve genellemeleri) ve olgusal bilgileri eleştirel bir yaklaşımla kavrayabilme • Alanıyla ilgili çeşitli kavram, durum, süreç, proje türlerini açıklamak ve yorumlamak için temel bilgileri kullanabilme 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili edindiği ileri düzeydeki becerileri kullanabilme, • Alanı ile ilgili karşılaştığı karmaşık ve/veya beklenmedik sorunları çözebilme • Alanı ile ilgili karşılaştığı sorunları araştırma ve bu problemleri kanıtlara dayalı bir yaklaşımla çözebilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili edindiği becerileri • yenilik ve uzmanlık gerektiren • durumlara uyarlayabilme, • Süreçlerin, programların, projelerin, kavramların, yöntemlerin ve teorilerin kalitesini, değerlerini ve sınırlarını değerlendirmek için standart değerlendirme kriterleri ve yöntemlerinin yeterince kullanımı 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili ileri düzeydeki bir çalışmayı bağımsız ve özerk olarak yürütebilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek bilişim ve iletişim teknolojilerini de kullanarak paylaşabilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili olarak bireylerin veya ekip üyelerinin mesleki gelişimlerini karşılamaya yönelik sorumluluk alabilme • Çalışma ortamında ortaya çıkan beklenmedik bir durumla ilgili olarak sorumluluk alma ve karar verebilme, • Karmaşık özelliklere sahip mesleki veya teknik, proje veya etkinlikleri yönetebilme

KKTC Yeterlilikler Çerçevesi

		<ul style="list-style-type: none"> • Mesleki /akademik etik değerleri içselleştirerek söz konusu değerlere uygun hareket edebilme • Kùltürler arası farklılıkları göz önünde bulundurarak iletişim kurabilme • Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri toplum için yarar sağlayacak şekilde kullanabilme • Düzeyine uygun öğrenme gereksinimlerini belirleyip • karşılayabilme
--	--	--

Seviye 7**Genel Özellikler**

Seviye 7’de orijinal bilimsel araştırmaya ve kişisel gelişime vurgu yapılır. Orijinal bilimsel araştırma; bilgiye duyulan ihtiyacı, bu bilgiye ulaşabilme becerilerini ve orijinal yazı yazma sorumluluğunu almayı vurgular. Bu seviyedeki bilgi uzmanlaşmış veya çok disiplinli özelliğe sahiptir. Bu seviyedeki kişinin bir uzmanlık alanında yüksek seviyede problem çözme becerilerine ihtiyacı vardır. Seviye 6’da kişi bir veya daha çok alanda ihtisas yapabilir. Bu seviyede profesyonel uzmanlık tek bir öğrenim alanında uzmanlaşmayı gerektirir.

<i>Bilgi</i>	<i>Beceriler</i>	<i>Yetkinlik</i>
<p>Aşağıdakileri bilir/anlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> İlgili alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirebilme İlgili alanın bağlantılı olduğu disiplinler arası etkileşimleri kavrayabilme. Öğrenim ve çalışma alanı ile ilgili orijinal düşünce ve/veya araştırma yapacak düzeyde ileri derecede uzmanlaşmış bilgileri elde edebilme Bir alandaki ve farklı alanlar arasındaki arayüzdeki bilgiler ile ilgili eleştirel farkındalık geliştirme 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerileri kullanabilme, Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından / profesyonel çevreden gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlayabilme Alanı ile ilgili araştırma yapmak ve yenilik ortaya koyabilmek için gerekli problem çözme becerilerini edinebilme Alanında karşılaştığı sorunları araştırma yöntemlerini kullanarak çözümleyebilme Alanı ile ilgili yeni bilgi ortaya koymak ve yeni yöntem geliştirmek için araştırma ve uzmanlık düzeyinde problem çözme becerilerini kullanabilme Temel yapıcı kararların ve sonuçların alınabilmesi için, değerlendirme kriterlerinin ve yöntemlerinin yerinde ve uygun kullanabilme. 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> Alanı ile ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız ve özerk olarak yürütebilme Alanı ile ilgili uygulamalarda beklenmedik karmaşık sorunları yeni stratejik yaklaşımlar geliştirerek ve sorumluluk alarak çözümleyebilme Çalıştığı ekiplerin stratejik performanslarını değerlendirme sorumluluğunu alabilme Alanındaki bilgi ve uygulamaları geliştirme sorumluluğunu alabilme Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek bilişim ve iletişim teknolojilerini de kullanarak sistematik olarak aktarabilme Mesleki /akademik etik değerleri içselleştirip savunabilme Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla

KKTC Yeterlilikler Çerçevesi

		<p>değerlendirip öğrenme gereksinimlerini karşılayabilme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulusal veya uluslararası çalışmaları kültürel duyarlılıkları göz önünde bulundurarak yürütebilme
--	--	---

Seviye 8**Genel Özellikler**

Seviye 8’de kişi kendi ihtisas alanında veya mesleğinde yüksek seviyede uzmanlığa ulaşmıştır. Kişinin uzmanlık alanındaki araştırma ve diğer materyallerle ilişkin olarak kritik değerlendirme yapabilmesi yüksek önem taşır. Kişinin ayrıca alanında belli bir otoritesi olması ve bu otoritenin sürekli profesyonel gelişim ile korunması gerekir. Kişinin; araştırma, deneme ve iletişimde yenilikçi fikirler sunarak sosyal, ekonomik ve teknolojik gelişimi destekleme konusunda kişisel ve sosyal sorumluluk geliştirmiş olması beklenir. Kişinin ayrıca uzmanlığını genel halkla ve diğer bilim insanları ile paylaşması gerekir. Bu seviyedeki kişi uzmanlık gerektiren projelere liderlik yapabilir.

Bilgi	Beceriler	Yetkinlik
<p>Aşağıdakileri bilir/anlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uzmanlık alanına katkı sağlayacak özgün ve en ileri düzeyde bilgileri sağlamak Alanı ile ilgili özgün bilgilere ulaşabilmek için farklı disiplinlerden yararlanabilme. Uzmanlık alanına özgü yeni ve karmaşık teorik ve pratik durumları/problemleri birden fazla perspektiften açıklamak ve yorumlamak için gelişmiş ilke ve yöntemlerin kullanılması. 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> Alanındaki yeni bilgileri eleştirel ve sistematik bir yaklaşımla değerlendirebilme Alanına ilişkin özgün bir konuda, yeni bir düşünce, yöntem, tasarım, uygulama geliştirebilme Farklı bir alanda bilinen bir düşünce, yöntem, tasarım, uygulamayı kendi alanına uyarlayabilme, Araştırma ve veya inovasyondaki kritik sorunların çözülebilmesi ve mevcut bilgi ve mesleki uygulamaların yeniden tanımlanabilmesi için gerekli olan (sentez ve değerlendirme dahil) en ileri ve uzmanlaşmış bilgi ve teknikleri kullanabilme Alanı ile ilgili karşılaşılan sorunların çözümünde stratejik karar verme süreçlerini kullanabilme Mesleki uygulamaların yanı sıra yeni bilgi ve prosedürlerin ötesine geçmek ve yeniden tanımlamak 	<p>Bir öğrenme VEYA çalışma alanında;</p> <ul style="list-style-type: none"> Alanına yenilik getiren, yaratıcı ve özgün bir araştırmayı bağımsız olarak gerçekleştirerek yetkinleşebilme Alanı ile ilgili özgün çalışmalarını, nicel/ nitel veriler ile destekleyerek yazılı/sözlü/görsel olarak sistematik biçimde aktarım yaygınlaştırabilme Mesleki /akademik etik değerleri içselleştirip her koşulda savunabilme Çalışmalarında kültürel duyarlılıkları göz önünde bulundurarak öncülük yapabilme Alanında oldukça yetkin, yenilikçi, özerk olabilme ve akademik etik, mesleki doğruluk gösterebilme Meslek ve öğrenim alanında araştırma dahil yeni fikirler ve prosedürler geliştirebilme Alanında edindiği bilgi ve becerileri toplum için ileriye yönelik dönüşüm ve gelişim sağlayacak şekilde kullanabilme

3.3 Yeterlilikler ve Öngörülen Seviyeler

Çerçeve hem akademik hem de mesleki ve teknik yeterlilikleri içerir. Çerçevenin Seviye 4'e kadar olan yeterlilikleri Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı tarafından; bu ilk 4 seviyedeki Mesleki Yeterlilikler ise Bakanlığa bağlı Mesleki Teknik Öğretim Dairesi tarafından yürütülecektir.

Seviye 5'den seviye 8'e kadar olan yeterlilikler YÖDAK tarafından yürütülecektir.

[Tablo 2](#)'de belirtilen yeterliliklerin tümünün KKTC-Y.Ç içinde seviyelendirilmesi çalışmaları henüz tamamlanmamış olsa da, bu çalışmayı tamamlamış olan ve yeterlilikleri KKTC yeterlilikleri ile paralellik gösteren Türkiye Yeterlilik Çerçevesinden de yararlanarak, yeterliliklerimizin çerçevede [Tablo 5](#)'de gösterildiği gibi yer alması öngörülmektedir. Seviye 5, 6, 7 ve 8 için çalışmalar YÖDAK tarafından tamamlanmış ve yayınlanmıştır.

Tablo 5

KKTC YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

KKTC-YÇ Seviyeleri	Akademik Yeterlilikler	Mesleki Yeterlilikler
8	Doktora Diploması	YBÖ dahilinde Mesleki Yeterlilik Belgesi
7	Yüksek Lisans Diploması	YBÖ dahilinde Mesleki Yeterlilik Belgesi
6	Lisans Diploması	YBÖ dahilinde Mesleki Yeterlilik Belgesi
5	Ön Lisans Diploması	Ön Lisans Diploması YBÖ dahilinde Mesleki Yeterlilik Belgesi
4	Lise/Meslek Lisesi Diploması	Meslek Lisesi Diploması Ustalık Belgesi Öğretici Ustalık Belgesi YBÖ dahilinde Mesleki Yeterlilik Belgesi
3	Ortaokul Diploması	Kalfalık Belgesi YBÖ dahilinde Mesleki Yeterlilik Belgesi
2	İlkokul Diploması	YBÖ dahilinde Mesleki Yeterlilik Belgesi
1	Okul Öncesi Katılım Belgesi	YBÖ dahilinde Mesleki Yeterlilik Belgesi

Bu bilgilendirme dokümanının yayımlandığı **10 Ocak 2021** tarihi itibarıyla henüz tüm seviyelerde Yaşam Boyu Öğrenme (YBÖ) dahilinde mesleki yeterlilikler veriliyor olmasa da ve/veya alınan kurslar sonucunda

KKTC Yeterlilikler Çerçevesi

verilen tüm sertifikalar seviyelendirilmiş olmasa da, işgücü piyasasının talepleri ve ihtiyacı doğrultusunda, uygun seviyelerde MTÖ tarafından onaylanmış yeni tam yeterlilikler ve/veya kısmi mesleki yeterlilikler sunulacağı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Ek A

Mesleki Yeterlilik Yürütme Kurulu

35/2020 sayılı Mesleki Yeterlilik Yasası ve bu yasa altında hazırlanan ... tüzüğün verdiği yetkiye dayanarak Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin oluşturulması ile görevlendirilmiş Mesleki Yeterlilik Yürütme Kurulu'nun oluşumu aşağıdaki gibidir.

1. Daire Müdürü (Başkan)
2. Çalışma İşleriyle Görevli Bakanlığı temsilen bir üst kademe yöneticisi (Üye)
3. Sanayi İşleriyle Görevli Bakanlığı temsilen bir üst kademe yöneticisi (Üye)
4. Kıbrıs Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı veya Başkan tarafından görevlendirilecek ilgili alanda uzman bir kişi (Üye)
5. Esnaf ve Zanaatkarlar Odası Başkanı veya Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek ilgili alanda uzman bir kişi (Üye)
6. Kıbrıs Türk Sanayi Odasını temsilen bir kişi (Üye)
7. Kıbrıs Türk Ticaret Odasını temsilen bir kişi (Üye)
8. YÖDAK Başkanı veya Başkan tarafından görevlendirilecek ilgili alanda uzman bir kişi (Üye)